

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 18/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného JUDr. Evou Mišíkovou, advokátkou, Partizánska 2, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-15T/14/2022 pri rozhodovaní o odovzdaní výkonu trestu odňatia slobody do cudziny takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. NM-15T/14/2022, a to odpoveďou okresného súdu z 2. októbra 2024, ktorú navrhuje zrušiť a vrátiť vec na nové rozhodnutie spolu s príkazom konať a rozhodnúť. Súčasne žiada o náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15T/14/2022 z 3. júna 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo 7. septembra 2022 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, trest prepadnutia vecí, ochranné liečenie, ochranný dohľad v trvaní jedného roka, ako aj povinnosti špecifikované v uvedenom rozsudku.

3. Sťažovateľ podal okresnému súdu 4. júla 2023 žiadosť o odovzdanie na výkon trestu odňatia slobody do Českej republiky. Okresný súd žiadosti 21. júla 2023 nevyhovel a sťažovateľovi o tom zaslal oznámenie. Okresný súd 26. októbra 2023 nevyhovel ani ďalšej žiadosti sťažovateľa podanej 28. augusta 2023 a doplnenej o odporúčanie primára psychiatrického oddelenia nemocnice. Sťažovateľ podal 25. marca 2024 ďalšiu žiadosť o odovzdanie na výkon trestu odňatia slobody obsahujúcu odporúčanie primára psychiatrickej ambulancie a väzenského kaplána, ako aj doplnenú argumentáciu a príslušný súhlas.

4. Okresný súd v oznámení sp. zn. NM-15T/14/2022 z 2. októbra 2024 (ďalej len „napadnuté oznámenie“) sťažovateľovi uviedol, že jeho žiadosť o odovzdanie je opakovaním predchádzajúcich žiadostí, na ktoré dostal zamietajúce odpovede. Poukázal na uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 95/2024-11 z 20. februára 2024, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť proti postupu okresného súdu pri rozhodovaní o odovzdaní výkonu trestu odňatia slobody do cudziny. Okresný súd opätovne poukázal na to, že zo zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) nevyplýva žiadny právny nárok, aby bolo každému žiadateľovi vyhovené. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. totiž súd môže odovzdať výkon trestu do zahraničia, ide tak o fakultatívne rozhodnutie súdu založené na jeho úvahe.

5. Po zohľadnení ďalšej žiadosti sťažovateľa a jej doplnenia okresný súd uviedol, že nezmenil svoje stanovisko, naďalej nesúhlasí s odovzdaním výkonu trestu do Českej republiky a poukázal na odpovede z 21. júla a 26. októbra 2023. Opakovane poukázal na to, že už v čase spáchania trestnej činnosti, pre ktorú bol sťažovateľ vo výkone trestu, mal mať rodinné zázemie (priateľku a dcéru), napriek tomu sa dopustil tejto trestnej činnosti. Opakovane uviedol, že výkon trestu v ústave, ktorý sa nachádza pri česko-slovenských hraniciach, umožňuje rodine udržiavať so sťažovateľom dostatočný kontakt. Napokon považoval za dôvodné prihliadnúť na skutočnosť, že trestné sadzby podľa českého Trestného zákona sú nižšie než podľa slovenského a v prípade uznania výkonu trestu českým súdom by nebol prevzatý celý nepodmienečný trest vo výmere 10 rokov a s takýmto postupom okresný súd nesúhlasí. Je tak nadbytočné, aby okresný súd posielal českému súdu osvedčenie v zmysle zákona č. 549/2011 Z. z., pretože český súd vzhľadom na odlišné trestné sadzby nemôže prevziať výkon celého trestu a v takom prípade by okresný súd aplikoval späťvzatie osvedčenia podľa § 9 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Okresný súd absolútne odignoroval nosnú argumentáciu že česká právna úprava pripúšťa prevzatie celého nepodmienečného trestu odňatia slobody, nevšimol si priložený súhlas s vykonaním nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov v Českej republike.

7. Okresný súd s poukazom na § 284 Trestného zákona Českej republiky a bez bližšieho konkretizovania skonštatoval, že český súd nemôže prevziať celý trest sťažovateľa bez toho, aby si vyžiadal stanovisko od českého súdu, sám tak hodnotil českú právnu úpravu, čo mu neprináleží. Okresný súd prezumoval späťvzatie osvedčenia bez akejkoľvek kooperácie s českým súdom. Český súd mohol prevziať aj vyšší trest, ako umožňuje uložiť Trestný zákon Českej republiky, avšak touto

možnosťou sa okresný súd nezaoberal. Túto argumentáciu okresný súd nevyhodnotil a prešiel ju mlčaním, hoci ide o vecné argumenty. Je žiaduce aby svoje úvahy riadne odôvodnil, pokiaľ argumenty nepovažoval za správne.

8. Sťažovateľ sa domáhal výslovne riadneho odôvodnenia, avšak napadnuté oznámenie nie je riadne odôvodnené. Odkazované uznesenie ústavného súdu je irelevantné pretože sťažovateľ nenamietal, že malo byť rozhodnuté uznesením. Výrazným spôsobom bolo preto zasiahnuté do označených práv. Žiadosť sťažovateľa bola zamietnutá ústavne nekonformným spôsobom bez zaoberania sa čo i len formálne jeho argumentmi. Odôvodnenie je absolútne nepreskúmateľné, arbitrárne, neobsahuje ani jeden relevantný argument alebo logický úsudok, pozostáva len z opakujúcich sa tvrdení, ktoré boli argumentačne vyvrátené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a popri zisťovaní, či obsahuje zákonom požadované náležitosti, skúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

10. Pokiaľ ide o aplikáciu čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že toto ustanovenie dohovoru sa na prípad sťažovateľa *ratione materiae* neaplikuje, keďže pri rozhodovaní o odovzdaní do výkonu trestu odňatia slobody do cudziny sa nerozhoduje o „*trestnom obvinení*“ a ani o „*občianskych právach alebo záväzkoch*“ sťažovateľa v zmysle čl. 6 dohovoru. Z toho vyplýva, že nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru, v dôsledku čoho absentuje vecná súvislosť medzi uvedeným právom podľa dohovoru a napadnutým postupom. Ústavný súd preto túto časť ústavnej sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

11. Procesné rozhodnutia všeobecných súdov podrobuje ústavný súd svojmu prieskumu zásadne iba vtedy, ak by boli spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmto rozhodnutím (opatrením či iným zásahom) spôsobený, pričom zároveň by sa tento nepriaznivý dôsledok musel vzťahovať na celkový výsledok konania a v ďalšom priebehu konania by sa už nedal korigovať. Ústavné súdnictvo je totiž vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016). Podmienkou na pripustenie výnimky z uvedeného pravidla je teda skutočnosť, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do základných práv alebo slobôd sťažovateľa a zároveň sa námietka ich porušenia musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne sa tento negatívny dôsledok musí vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho už možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09). Rovnako mohlo

ísť o prípad, ak procesným rozhodnutím všeobecného súdu došlo k porušeniu ústavnoprocených práv účastníkov konania (III. ÚS 46/2013).

12. Procesný postup súdu pri rozhodovaní vo veci odovzdania výkonu rozhodnutia, ako aj procesné práva strán konania sú uvedené v § 6 až § 11 zákona č. 549/2011 Z. z. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý vydal rozhodnutie podľa odseku 1, môže odovzdať výkon rozhodnutia do členského štátu z dôvodu vhodnosti a účelnosti takého postupu, ak ide o zaistenie úspešného začlenenia odsúdeného do spoločnosti alebo o zaistenie úspešnosti jeho liečby. Súd môže odovzdať výkon rozhodnutia do členského štátu aj na základe návrhu odsúdeného alebo príslušného orgánu vykonávajúceho štátu; súd týmto návrhom nie je viazaný.

13. Aj keď vo veci sťažovateľa nebolo formálne vydané rozhodnutie, sťažovateľ neuvádza žiadne konkrétne dôvody (napr. vyplývajúce z judikatúry ústavného súdu), ktoré by v jeho prípade mali odôvodňovať výnimku z uvedeného spôsobu uplatňovania právomoci ústavným súdom. Stručne spomína, že proti napadnutému postupu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok. Sťažovateľ má nepochybne možnosť opakovane žiadať okresný súd o odovzdanie na výkon trestu, a to po doplnení nových skutočností a argumentov. Tak to napokon aj v minulosti učinil, keď žiadosť dopĺňal spôsobom, ako to uvádza v ústavnej sťažnosti. Okrem toho nie je vylúčená možnosť, že sa odsúdený obráti na príslušné orgány vykonávacieho štátu (Českej republiky), aby začali konanie na zaslanie rozsudku a osvedčenia. Tieto skutočnosti vedú ústavný súd k záveru, že ústavná sťažnosť proti postupu okresného súdu je neprípustná a ako takú je potrebné ju podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

14. Aj pri zohľadnení materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti ústavný súd nad rámec uvedeného záveru dopĺňa stručné vecné posúdenie argumentov sťažovateľa.

15. Úlohou ústavného súdu založenou na princípe subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

16. Ústavný súd prihliadol na celkový kontext, že sťažovateľova aktuálna žiadosť o odovzdanie nasledovala po predchádzajúcich dvoch neúspešných žiadostiach o odovzdanie výkonu rozhodnutia do Českej republiky. V rámci ich posudzovania boli sťažovateľovi poskytnuté odpovede na jeho argumenty (okresným súdom odkazované oznámenia z 21. júla a 26. októbra 2023). Nemožno preto posudzovanie ostatnej žiadosti sťažovateľa úplne oddeliť od predchádzajúcich dvoch konaní završených spomenutými oznámeniami. Ani formálny odkaz okresného súdu v napadnutom oznámení nepovažoval ústavný súd za neprípustný spôsob poskytovania súdnej ochrany, za prejav nepreskúmateľnosti či arbitrárnosti. Podstatnou odpoveďou okresného súdu bolo tvrdenie o blízkosti ústavu na výkon trestu k štátnym hraniciam, čo umožňuje udržiavanie kontaktu sťažovateľa s rodinou. Druhým argumentom súdu bolo, že sťažovateľ v čase spáchania trestného činu mal uvedené rodinné zázemie a napriek tomu sa dopustil trestnej činnosti. Tieto dva argumenty

sťažovateľ bližšie nespochybňoval (či už vecne, alebo pokiaľ ide o spôsob poskytnutia odpovede, pozn.). Napokon argumentoval okresný súd neprevzatím trestu v celej výmere v prípade uznania výkonu trestu českým súdom, s čím by okresný súd nesúhlasil. Práve vo vzťahu k tejto poslednej časti odôvodnenia okresného súdu smeruje prevažná časť argumentov sťažovateľa.

17. Napadnuté oznámenie obsahuje odpovede aj na argument sťažovateľa o možnosti výkonu uloženého trestu podľa českej právnej úpravy. Aj keď odpovede okresného súdu nie sú také špecifické a rozsiahle, ako by si to predstavoval sťažovateľ (absentujú zmienky o predloženom odporúčaní a súhlase, ako aj o ich vyhodnotení, pozn.), ústavný súd ich nepovažoval za také nedostatky, ktoré by svojou intenzitou spôsobovali, že napadnuté oznámenie je ako celok nepreskúmateľné alebo arbitrárne. Ústavný súd nepovažoval za dôvodné vstupovať v tomto prípade do posudzovania správnosti právneho záveru okresného súdu o rozsahu prevzatia uloženého trestu. Dostupné odpovede v súhrne poskytujú ústavne prijateľným spôsobom odpoveď na žiadosť sťažovateľa.

18. S ohľadom na námietky sťažovateľa prezentované v jeho ústavnej sťažnosti nemožno považovať napadnuté oznámenie za nespĺňajúce požiadavku riadneho odôvodnenia, nepreskúmateľnosti či arbitrárnosti. V okolnostiach preto v štádiu predbežného prerokovania nevyvstáva otázka možnosti porušenia označeného základného práva. Ústavný súd vzhľadom na uvedené zistil prítomnosť dôvodu na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu